

INCLUSIEF ONDERWIJS – ONDERNEEM ACTIE! AANBEVELINGEN VAN LUXEMBURG

Context

In oktober 2015 heeft de European Agency for Special Needs and Inclusive Education, samen met het Luxemburgs Ministerie van Onderwijs, Kinder- en Jeugdbeleid, een Europese hoorzitting gehouden met als titel 'Inclusief Onderwijs – Onderneem Actie!'. Deze hoorzitting vond plaats onder Luxemburgs voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

Tweeënzeventig jongeren uit 28 landen in Europa, zowel met als zonder specifieke onderwijsbehoeften en/of beperkingen, kregen de gelegenheid om te praten over inclusief onderwijs in hun scholen en gemeenschappen.

De jonge afgevaardigden waren in het algemeen tevreden over hun onderwijs, maar wezen ook op bestaande zwakke punten. Op basis van het rapport over de situatie en de voorstellen van de jongeren zijn de *Aanbevelingen van Luxemburg* opgesteld.

Op 23 november 2015 werden de *Aanbevelingen van Luxemburg* ter overweging en als basis voor verdere actie gepresenteerd aan de Europese ministers van onderwijs. Deze aanbevelingen ondersteunen de implementatie van inclusief onderwijs als de beste optie indien de noodzakelijke voorwaarden aanwezig zijn. De aanbevelingen zijn gegroepeerd rond vijf kernboodschappen die de jongeren hebben verwoord tijdens hun gesprekken.

Aanbevelingen

1. *Alles over ons, met ons*

Dit verwijst naar de directe betrokkenheid van leerlingen in de volledige besluitvorming die hen aangaat:

- De mening van jongeren, en die van hun familie, moet worden gehoord en bij besluitvorming die hen direct of indirect aangaat, moet hier rekening mee worden gehouden.

- Er moet aan jongeren worden gevraagd wat hun behoeften zijn.
- Jongerenorganisaties moeten hierbij systematisch worden betrokken.

2. *Barrièrevrije scholen*

Dit heeft betrekking op het verwijderen van alle fysieke en technische barrières:

- Er zijn al veel barrières verdwenen in scholen, maar alle barrières die leerlingen fysiek verhinderen om lokale onderwijscentra te bereiken en te betreden en zich daarbinnen vrij te verplaatsen, moeten worden verwijderd.
- Onderwijsgebouwen die worden gerenoveerd of gemoderniseerd, moeten toegankelijkheidsprincipes respecteren, bijvoorbeeld door multifunctionele en/of stille ruimten te realiseren en de beschikbaarheid van flexibele onderwijsvoorzieningen te vergroten.
- Geschikte technische hulpmiddelen en onderwijsmateriaal moeten beschikbaar zijn in overeenstemming met de individuele behoeften.

3. Stereotypen ontcrachten

Dit gaat over het concept 'normaal zijn' – als we accepteren dat iedereen verschillend is, wie is er dan 'normaal'?

- Leraren, schoolpersoneel, jongeren, familie en ondersteunende diensten voorzien van betrouwbare informatie over de verschillende behoeften van leerlingen is belangrijk voor het bevorderen van onderling respect en tolerantie.
- Diversiteit moet worden gezien als een positief feit; 'een beperking als normaal te zien' moet een waarde zijn die wordt gedeeld.
- Iedereen is verschillend en iedereen moet worden geaccepteerd. Tolerantie is gebaseerd op onderling begrip.
- De onderwijsgemeenschap moet zich meer bewust zijn van, en meer tolerantie tonen voor mensen met een beperking.

4. Diversiteit is de mix en dankzij inclusie werkt deze mix

De vierde boodschap is afkomstig van een slogan die door sommige jongeren werd gebruikt:

- Iedereen moet zich focussen op wat wel *kan* worden gedaan, niet op wat niet kan worden gedaan.
- Onderwijs moet volledig toegankelijk zijn, waarbij de behoeften van alle leerlingen gelden als de basis voor kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen.
- Samenwerking tussen leraren en andere professionals en het bieden van goede trainingsmogelijkheden zijn fundamenteel.
- Het is cruciaal dat in de noodzakelijke menselijke en/of technische ondersteuning wordt voorzien door leraren en klasgenoten.

5. Volwaardige burgers worden

Dit heeft betrekking op de impact van inclusief onderwijs op het volledig opgenomen worden in de maatschappij:

- Het is essentieel om te worden opgenomen in reguliere scholen, zodat leerlingen vervolgens ook worden opgenomen in de maatschappij.
- Het doel is dat iedereen zijn of haar plaats kan vinden in de maatschappij.

Conclusie

De *Aanbevelingen van Luxemburg* zijn in overeenstemming met en vormen een aanvulling op relevante officiële Europese en internationale documenten op het vlak van specifieke behoeften en inclusief onderwijs. De jongeren hebben inclusief onderwijs benadrukt als een mensenrechtenissue en hebben belangrijke concepten, zoals 'normaal' zijn, tolerantie, respect en burgerschap, centraal geplaatst in hun besprekingen. De volledige *Aanbevelingen van Luxemburg* zijn te vinden op de website van Inclusief Onderwijs – Onderneem Actie!:

<http://www.european-agency.org/luxembourg-recommendations>

